

ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၈)

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကမ္ဘာ

OUR WORLD

မိုးဇော်ပိုင်
စုစည်းပြန်ဆိုသည်

ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၈)

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကမ္ဘာ

OUR WORLD

တောင်ထိပ်တွေကို တိမ်လွှာတွေက ပတ်ပတ်လည် ဝန်းရံနေတာကို မကြာခဏ ဆိုသလို မြင်ခဲ့ရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပြတ်သိပ်နေတဲ့လေတွေဟာ ရေနဲ့အတူ တောင်စဉ်တောင်တန်းတွေအပေါ်မှာ လွင့်နေတာကြောင့် ဖြစ်တယ်။ တိမ်တွေက အရှိန်နဲ့ထိုးတက်နေကြပြီး အပူချိန်က ကျလာတယ်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ကြီးကို

ရောက်ရှိလာတဲ့အခါမှာ ရေက တိမ်တွေထဲမှာ ငွေ့ရှည်ဖွဲ့ခဲ့တယ်။

ကမ်းခတ်လှိုင်းက ဘယ်အချိန်မှာ ရိုက်ခတ်သလဲ လှိုင်းလုံးတွေက တရိုပ်ရိုပ်နဲ့ တိုးလာမယ်၊ များလာမယ်။ ကမ်းခြေတွေကို လှိုင်းလုံးတွေ အလိပ်လိုက် အလိပ်လိုက် တက်လာပြီး ရိုက်ခတ်မယ်။ ရေရဲ့အတွင်းပိုင်းမှာ လှိုင်းလုံးက လုံးဝန်းတဲ့ပုံစံနဲ့ တစ်ပတ်ပြီး တစ်ပတ် လှိုင့်လာတယ်။ ကမ်းစပ်နဲ့ နီးလာတဲ့အခါမှာ စက်ဝိုင်းပုံလှိုင်းပုံစံက ပြောင်းသွားတယ်။ ဖိချလိုက်သလို ပျော့လာတယ်။

ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၁) သမိုင်းမတိုင်မီခေတ် THE PREHISTORIC WORLD	ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၈) ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကမ္ဘာ OUR WORLD
ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၂) ရှေးဟောင်းလူ့သမိုင်း ANCIENT HISTORY	ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၉) သိပ္ပံနဲ့ နည်းပညာကမ္ဘာ SCIENCE AND TECHNOLOGY
ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၃) လူ့သမိုင်းနဲ့ ထူးခြားအဖြစ်အပျက်များ HISTORY AND EVENTS	ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၁၀) သဘာဝလောက သုတအဖြာဖြာ THE NATURAL WORLD
ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၄) ၂၀ ရာစုအစောပိုင်းသမိုင်း MODERN HISTORY	ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၁၁) အပင်ကမ္ဘာ THE PLANT WORLD
ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၅) သမိုင်းဆိုင်ရာအချိန်ကာလများ HISTORICAL TIMES	ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၁၂) တိရစ္ဆာန်လောက THE ANIMAL KINGDOM
ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၆) ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးနဲ့ အာကာသမင်းလင်းပြင် EARTH AND SPACE	ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၁၃) လူ့ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ လုပ်ငန်းအဖြာဖြာ THE HUMAN BODY
ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၇) အာကာသနည်းပညာ SPACE AND TECHNOLOGY	ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၁၄) သုတအဖြေ အထွေထွေ GENERAL KNOWLEDGE

MZP0019
1,300.00 KS

mgyoe.com

ကလေးလူငယ်ဖတ်ဖွယ်သုတ (ဂ) - ကျွန်တော်တို့ရဲ့ကမ္ဘာ၊ မိုးဇက်ပိုင်
စာမျက်နှာ ၄၇ မျက်နှာ၊ ၁၄.၅ ခင်တီ x ၂၀.၇ ခင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း၊
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း၊
၂၀၁၈၊ မတ်လ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်စု ၅၀၀

ရောင်းစွဲ ၁ ၃ ၀ ၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCmyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

mgyoe.com

ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်သုတ (၈)

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကမ္ဘာ

Our World

မိုးဇော်ပိုင်

စုစည်းပြန်ဆိုသည်

mgvoo.com

ကလေးလူငယ် ဖတ်ဖွယ်ဆုတ် (၇)

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကမ္ဘာ

OUR WORLD

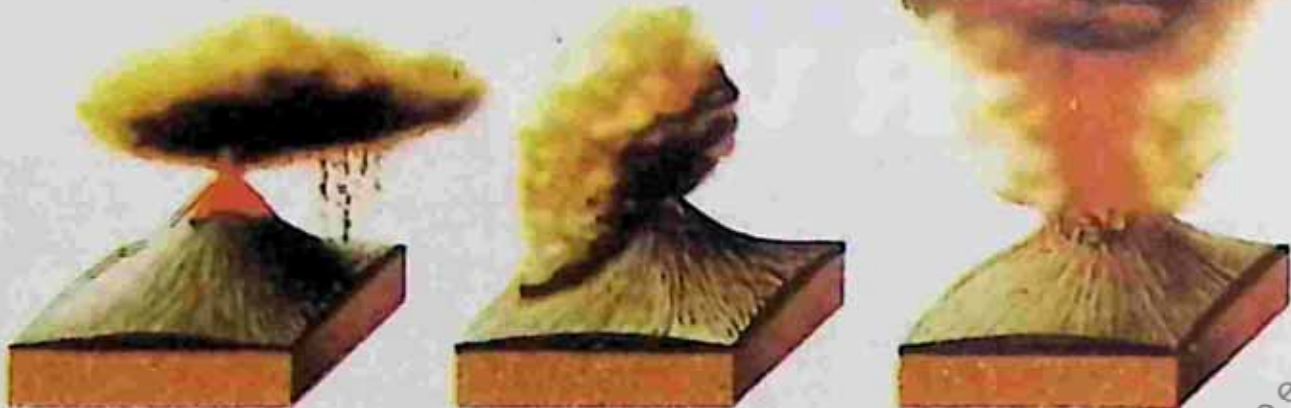
မိုးဇက်ပိုင်

စုစည်းပြန်ဆိုသည်

mgvoo.com

မာတိကာ mgvooe.com

၁။ နွေယဉ်စွန်းချိန်က ဘယ်အချိန်လဲ	၄
၂။ နေ့တာအတိုဆုံးက ဘယ်နေ့လဲ	၅
၃။ လကြတ်ခြင်းက ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်သလဲ	၆
၄။ နေကြတ်ခြင်းက ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်သလဲ	၇
၅။ သမုဒ္ဒရာတွေ ဘယ်အချိန်မှာ ရေခဲတာလဲ	၉
၆။ ကမ်းခတ်လှိုင်းက ဘယ်အချိန်မှာ ရိုက်ခတ်သလဲ	၁၀
၇။ ရေက ကျောက်နံရံတွေကို အရာထင်အောင် ဘယ်အချိန်မှာ လုပ်နိုင်တာလဲ	၁၂
၈။ မြစ်တွေ ဘယ်အချိန်မှာ ပြောင်းပြန်စီးတာလဲ	၁၃
၉။ ဘယ်အချိန်မှာ ငလျင်လှုပ်တာလဲ	၁၅
၁၀။ မြေငလျင်မှတ်စက်ကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်တုန်းက အသုံးပြုတာလဲ	၁၆
၁၁။ မီးတောင်တွေ ဘယ်အချိန် ငြိမ်နေတာလဲ	၁၇
၁၂။ အဆိုးဝါးဆုံး မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှုကြီး ဘယ်တုန်းက ဖြစ်ခဲ့တာလဲ	၁၈
၁၃။ တောင်တန်းတွေ ဘယ်တုန်းက ဖြစ်ပေါ်လာတာလဲ	၂၀
၁၄။ ဧဝရက်တောင်ထိပ်ပေါ်ကို ဘယ်တုန်းက ပထမဆုံးအကြိမ် ရောက်ရှိခဲ့တာလဲ	၂၁
၁၅။ မုတ်သုံရာသီ ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်တာလဲ	၂၂

- ၁၆။ မြူန့်မြူခိုးတွေ ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်တာလဲ
- ၁၇။ လေဖိအားတိုင်းကိရိယာ ဘာရီမီတာကို
ဘယ်တုန်းက အသုံးပြုတာလဲ
- ၁၈။ မိုးလေဝသနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဟောက်နီးတွေကို
ဘယ်တုန်းက စတင်ခဲ့တာလဲ
- ၁၉။ တံလျှပ်တွေကို ဘယ်တုန်းက မြင်ဖူးတာလဲ
- ၂၀။ သဲကန္တာရတွေ ဘယ်အချိန်မှာ အေးတာလဲ
- ၂၁။ နေရဲ့တောက်ပမှု ဘယ်အချိန်မှာ ရပ်သွားသလဲ
- ၂၂။ အရှည်ကြာဆုံးအပူလှိုင်း ဘယ်တုန်းက ဖြစ်ခဲ့တာလဲ
- ၂၃။ ရေက ဘယ်အခါမှာ ငန်သွားတာလဲ
- ၂၄။ အရှည်ကြာဆုံး မိုးခေါင်မှု ဘယ်တုန်းကဖြစ်ခဲ့တာလဲ
- ၂၅။ ရေသံသရာလည်တာ ဘယ်အချိန်ရပ်သွားသလဲ
- ၂၆။ မြစ်တွေ ဘယ်တုန်းက စတင်တာလဲ
- ၂၇။ မြေဆီလွှာအပြောင်းအလဲ ဘယ်အချိန်မှာပေါ်လာတာလဲ
- ၂၈။ သဘာဝပေါက်ပင်တွေ ဘယ်အချိန်မှာ အထွတ်အထိပ်
ပေါက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းတာလဲ
- ၂၉။ ရေက နှင်းအဖြစ် ဘယ်အချိန်မှာကူးပြောင်းတာလဲ
- ၃၀။ ဆီးနှင်းပြင်အနားသတ်မျဉ်းက ဘယ်အချိန်မှာ
ရွေ့လျားတာလဲ
- ၃၁။ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီး ဘယ်တုန်းက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တာလဲ
- ၃၂။ မြေထဲပင်လယ်ဟာ ဘယ်တုန်းက
ခြောက်သွေ့တဲ့ချိုင့်ဝှမ်းဖြစ်ခဲ့တာလဲ

- ၂၄
- ၂၅
- ၂၆
- ၂၇
- ၂၉
- ၃၀
- ၃၂
- ၃၃
- ၃၄
- ၃၆
- ၃၇
- ၃၉
- ၄၀
- ၄၂
- ၄၃
- ၄၅
- ၄၇

နွေယဉ်စွန်းချိန်က ဘယ်အချိန်လဲ

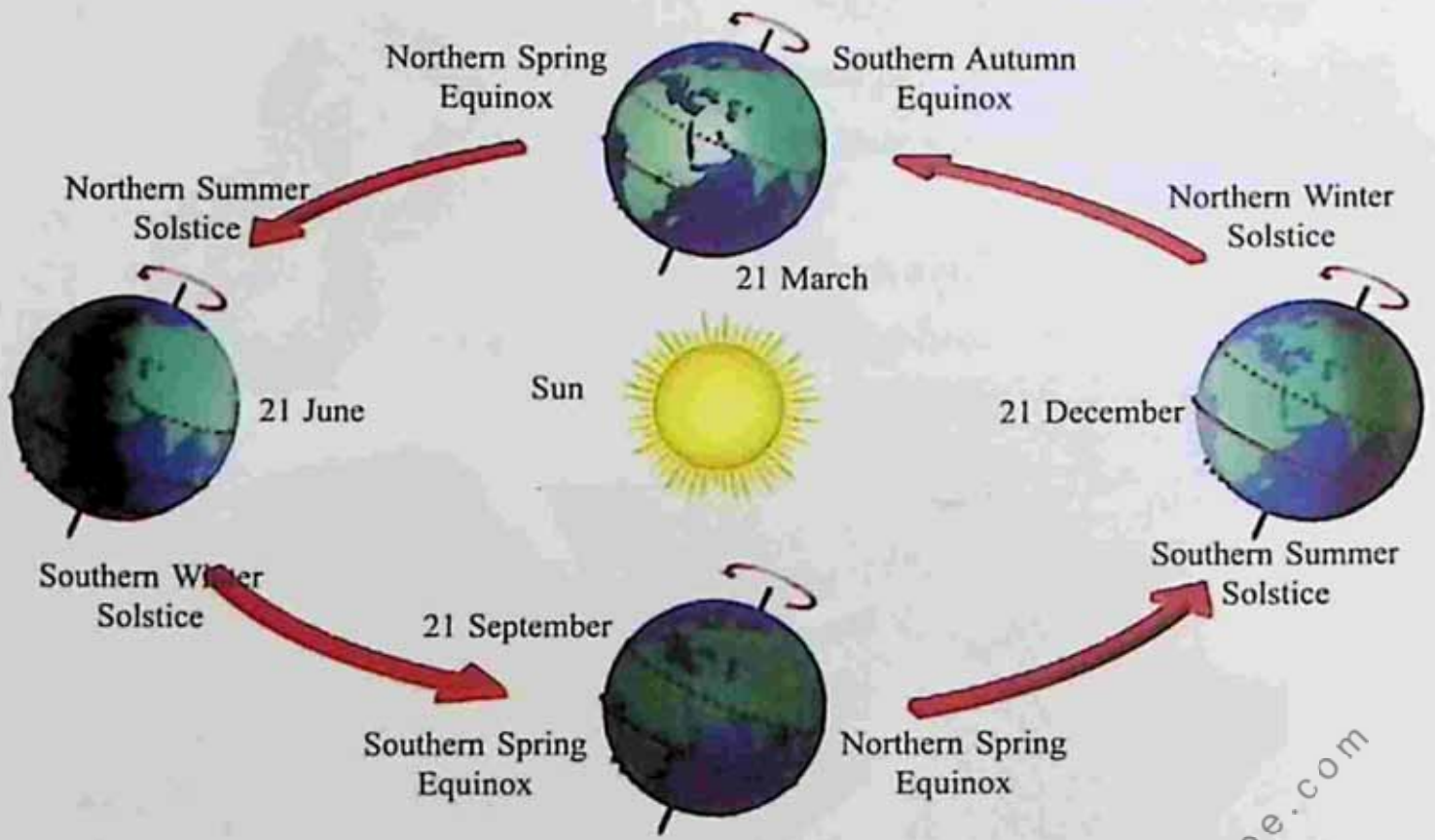
ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးဟာ နေကိုဗဟိုပြုပြီး လည်ပတ်တယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးက သူ့ရဲ့ကိုယ်ပိုင်ဝင်ရိုးပေါ်မှာပဲ လည်ပတ်နေခဲ့တယ်။ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးက အဲဒီလို နေကိုဗဟိုပြုပြီး လှည့်ပတ်နေသလိုပဲ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ရဲ့ လှည့်ပတ်မှုက ထိပ်ပိုင်းကို ရောက်လာတယ်။

တကယ်လို့ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ရဲ့ဝင်ရိုးက ကမ္ဘာဂြိုဟ်ပတ်လမ်းနဲ့ ထောင့်မှန်အနေအထားကျပြီး နေကိုဗဟိုပြုလှည့်ပတ်မယ်ဆိုရင် နှစ်တစ်နှစ်ရဲ့ နေ့ရက်အားလုံးက အချိန်တာတွေ အတူတူပဲ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။

ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာဂြိုဟ်က ၆၆.၅ ဒီဂရီတိမ်းစောင်းခဲ့တယ်။ ဇွန်လအတွင်းမှာ မြောက်ဘက်ကမ္ဘာလုံးခြမ်းက နေကို တိမ်းစောင်းလှည့်ပတ်ရာမှာ တစ်နေ့တာကာလအတွင်း နေအလင်းရောင်ကို ပိုမိုရရှိခဲ့တယ်။

ဒါက ပူနွေးတဲ့ရာသီဖြစ်ပြီး နွေရာသီလို့ခေါ်ကြတယ်။

ဇွန် ၂၁ ရက်နေ့မှာ နေက ဥတ္တရစွန်းတန်း (the tropic of cancer) ပေါ်ကို

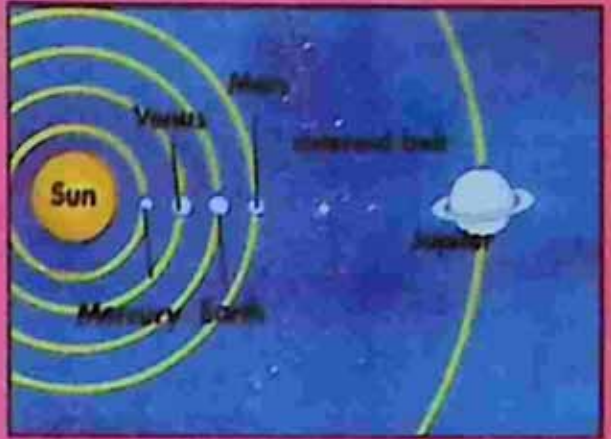

တိုက်ရိုက်ကျရောက်နေတယ်။ ဒါက မြောက်ဘက်ကမ္ဘာလုံးခြမ်းအတွင်းမှာ နွေလယ်ကာလ ဖြစ်နေမယ်။ အဲဒီအချိန်ကို နွေယဉ်စွန်းချိန်လို့ သိကြတယ်။

အချက်အလက်

နေက နေစကြဝဠာအတွက် အလင်းနဲ့ အပူကို ရရှိစေတဲ့ အရင်းအမြစ် ဖြစ်တယ်။ ဂြိုဟ်ကြီး ၄ လုံးက နေနဲ့အလွန်နီးကပ်ပြီး အရွယ်အစားငယ်ငယ်နဲ့ တညီတညွတ်တည်း ဖြစ်နေကြတယ်။

မာကျူရီ (Mercury) ဂြိုဟ်ကတော့ နေနဲ့အနီးဆုံးပဲဖြစ်တယ်။ ကြီးမားတဲ့ဂြိုဟ်ကြီး ၄ လုံးကနေ ဂြိုဟ်သိမ်ဂြိုဟ်မွှားတွေ ကွဲထွက်နေပြီး ဓာတ်ငွေ့တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာပေါ့။

နေ့တာအတိုဆုံးက ဘယ်နေ့လဲ

ဆောင်းယဉ်စွန်းချိန်အတွင်းက ဒီဇင်ဘာ ၂၁ ရက်နေ့ဟာ နှစ်တစ်နှစ်ရဲ့ နေ့တာ အတိုဆုံးနေ့တစ်နေ့ဖြစ်တယ်။ မြောက်ဘက် ကမ္ဘာလုံးခြမ်းက နေကို ချိုးကွေ့လှည့်လိုက်ပြီး အီကွေတာရဲ့ မြောက်ဘက်နိုင်ငံတွေက နွေရာသီကို ရရှိတယ်။ အီကွေတာရဲ့ တောင်ဘက် နိုင်ငံတွေက သူတို့ရဲ့ဆောင်းရာသီကို ရရှိကြတာပေါ့။

နေရောင်ခြည်က တောင်ဘက်ကမ္ဘာလုံးခြမ်းအပေါ်ကို တိုက်ရိုက်ကျရောက်နေတယ်။ ဒါက သူတို့ရဲ့ နွေရာသီဖြစ်ပြီး မြောက်ဘက်ကမ္ဘာလုံးခြမ်းအတွင်းမှာတော့ ဆောင်းရာသီ ဖြစ်တယ်။ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်းမှာ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးအနှံ့ ညနဲ့နေ့ ညီမျှတဲ့နေ့ရက်နှစ်ရက် ရှိတယ်။ နွေဦးရာသီနဲ့ ဆောင်းဦးရာသီအတွင်းမှာ အဲဒီနေ့ရက်နှစ်ရက်က ရောက်ရှိလာခဲ့ တယ်။ ယဉ်စွန်းချိန်နှစ်ခုအကြားမှာ ခရီးတစ်ဝက် ဖြစ်နေချိန်မှာပေါ့။

တစ်ရက်က စက်တင်ဘာလအတွင်း ဆောင်းဦးရာသီနဲ့ဆင်တဲ့ နေ့တာနဲ့ညတာ ညီမျှတဲ့ စက်တင်ဘာ ၂၂ ရက်ဝန်းကျင်ကာလအတွင်းမှာဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ရက်က နွေဦး ရာသီနဲ့ဆင်တဲ့ နေ့တာနဲ့ညတာ ညီမျှတဲ့ မတ်လ ၂၁ ရက်ဝန်းကျင်ကာလအတွင်းမှာ ကျရောက်မယ်။

mg.yoe.com

အချက်အလက်

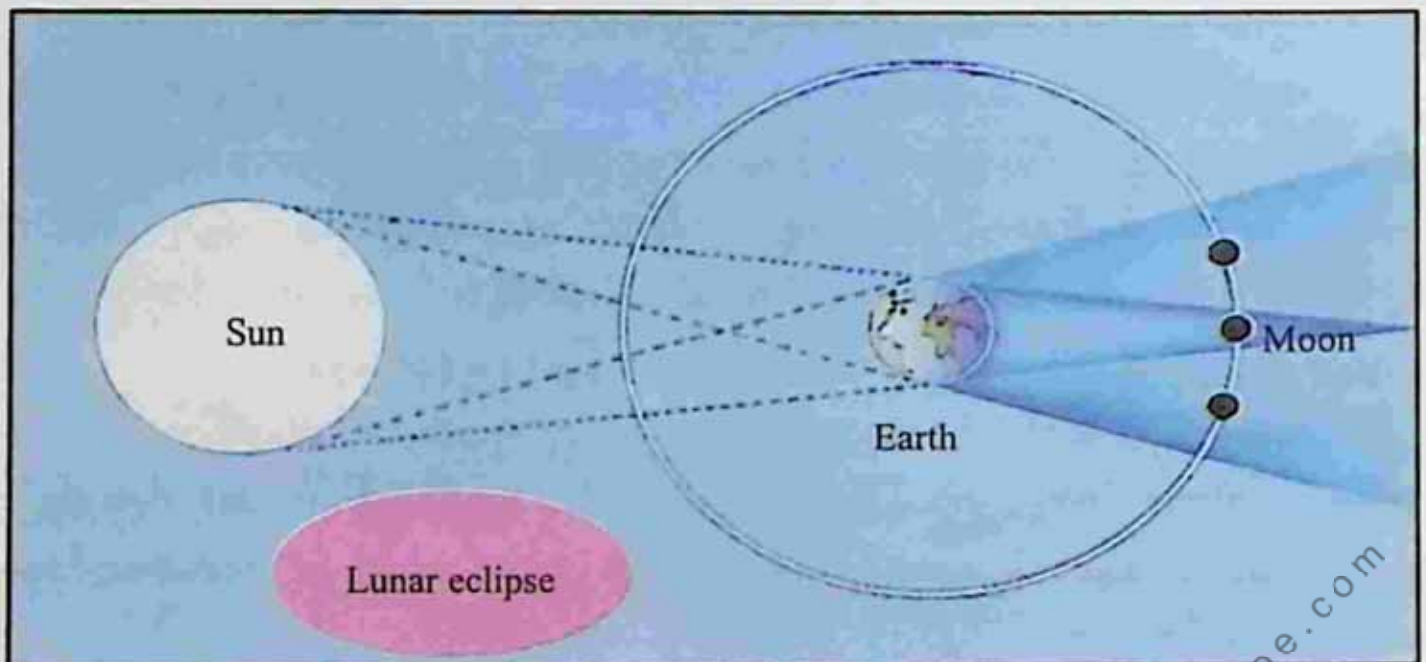
အင်္ဂါဂြိုဟ် (Mars) ကို Red Planet ဂြိုဟ်နီကြီး လို့လည်း သိကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတွေ ပြည့်နေတဲ့ သဲကန္တာရက လွှမ်းခြုံထားလို့ပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီအထဲမှာ iron oxide တွေ အများကြီး ပါဝင်နေတယ်။ အဲဒီ iron oxide တွေက သံချေးတက်နေသလိုဖြစ်နေတဲ့ အနီရောင်တွေကို မြင်ရစေတာပေါ့။ အင်္ဂါဂြိုဟ်ပေါ်မှာ အသက်ဆက်ရပ်တည်ဖို့ ရေနဲ့အောက်ဆီဂျင်ကို အသုံးပြုရတယ်။ အင်္ဂါဂြိုဟ်ဟာ အခုအခါ သံဓာတ်နှုန်းတွေနဲ့ မြုပ်နေတယ်။ ယခုအခါ အဲဒီဂြိုဟ်ကို လွှမ်းခြုံထားတဲ့လေထုက နည်းနည်းလေးမှ မရှိနိုင်တော့ဘူး။

လကြတ်ခြင်းက ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်သလဲ

ကမ္ဘာဂြိုဟ်က အာကာသဟင်းလင်းပြင်ထဲကို အရိပ်ရှည်ကြီး ထိုးကျနေတယ်။ အဲဒီ အရိပ်ရှည်ကြီးက လပေါ်ကို ဖြတ်သန်းကျရောက်တဲ့အချိန်မှာ လကြတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကြောင်းရင်းပဲဖြစ်တယ်။

လကြတ်ခြင်းက လပြည့်နေစဉ်အတွင်းမှာပဲဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ နေက ကမ္ဘာ ဂြိုဟ်ရဲ့နောက်ဘက်တည့်တည့်မှာ ကျရောက်နေတယ်။ လကြတ်ခြင်းက တစ်ခါတစ်ရံမှသာ

ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လရဲ့ပတ်လမ်းက နည်းနည်းတိမ်းစောင်းနေလို့ပဲဖြစ်
တယ်။ ဒီတော့ အရိပ်တွေက လနဲ့ထုံးစံအတိုင်း လွဲချော်နေတာပေါ့။

လကြတ်ခြင်းက တစ်နာရီလောက်ပဲ ကြာနိုင်တယ်။ လပေါ်ကျရောက်တဲ့အရိပ်တွေက
လတစ်ခုလုံးကို အမှောင်ချထားဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ နေရောင်ခြည်တချို့က အမြဲတမ်းဖြာနေပြီး
ဖြည့်ပေးနေတာကြောင့် အရိပ်တွေကို နီကြင်ကြင်နဲ့ အညိုရောင်သန်းအောင် လုပ်ပေးနေ
သလိုဖြစ်နေတာပေါ့။

လကြတ်ခြင်းကို ကမ္ဘာကြီးရဲ့ တချို့နေရာတွေကသာ မြင်တွေ့နိုင်တယ်။

အချက်အလက်

လဟာ ကမ္ဘာကြီးနဲ့ ဘယ်လောက်
ဝေးကွာသလဲဆိုတာကို လေ့လာခဲ့ကြတယ်။
အပိုလို (Apollo) အာကာသယဉ်မှူးတွေက
လရဲ့မျက်နှာပြင်ပေါ်မှာ အလင်း၊ အပူလှိုင်း၊
အသံလှိုင်းတွေပြန်တဲ့ ရောင်ပြန်ပြားလေးကို
ချန်ထားခဲ့ပြီးနောက် နယ်ပယ်သစ်မှာ အပြီးအပြတ်
အခြေချနိုင်ခဲ့တာပေါ့။ အကွာအဝေးက
ကီလိုမီတာပေါင်း ၃၈၄၀၀၀ ရှိတယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့

အကွာအဝေးက နည်းနည်းပါးပါးတော့ အပြောင်းအလဲရှိတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့
လရဲ့ပတ်လမ်းက တိကျတဲ့အဝိုင်းပတ်လမ်းမျိုး မရှိလို့ဘဲဖြစ်တယ်။

နေကြတ်ခြင်းက ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်ပေါ်သလဲ

လက နေထက် အဆ ၄၀၀ ကျော်သေးငယ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆ ၄၀၀ လောက်
ထပ်တူနီးပါး ဖြစ်ခဲ့သေးတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က နေနဲ့လ နှစ်ခုစလုံးကို အရွယ်
အစားအတူတူပဲလို့ မြင်ခဲ့ကြတာဖြစ်တယ်။

နေကလာတဲ့အလင်းကို လက အလုံပိတ်ကာထားလိုက်ချိန်မှာ နေကြတ်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်
လာတယ်။ နေကလာတဲ့ အလင်းရောင်အားလုံးကို အပိတ်ခံလိုက်ရပြီး နေတစ်ခုလုံး ကြတ်
သွားတဲ့အချိန်မှာ နေ့ခင်းဘက်က အမှောင်ကျသွားတယ်။ နေအလင်းရောင်ကို တစ်စိတ်
တစ်ဒေသပဲ ကာထားနိုင်တယ်ဆိုရင် နေကြတ်ခြင်းကလည်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပဲ ဖြစ်မယ်။

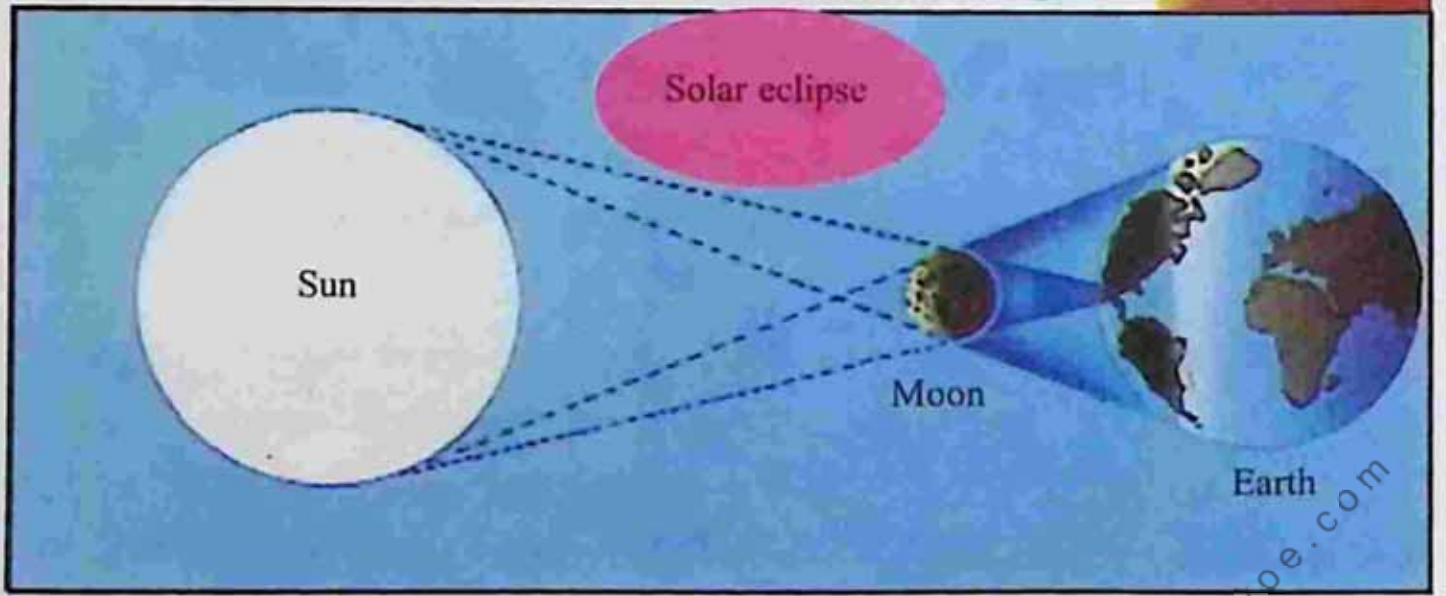
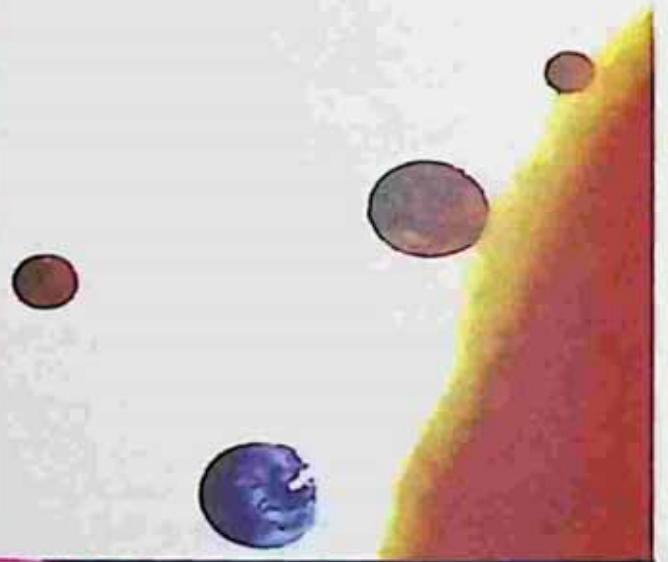
အချက်အလက်

သမုဒ္ဒရာရဲ့ ဒီရေက နေ့စဉ် အတက်အကျရှိတယ်။
 ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လနဲ့နေတို့ရဲ့
 ဆွဲငင်အားကြောင့်ဖြစ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ
 နေရဲ့ဆွဲအားက နည်းနည်းပါးပါးပဲရှိတယ်။
 လနဲ့နေတို့က တစ်ပြောင့်တည်းဖြစ်သွားချိန်မှာ
 ပြင်းထန်မြင့်မားတဲ့ ရေထရက်ကို
 ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။

နေဆိုတာက ကျွန်တော်တို့နဲ့
 အနီးဆုံးမှာရှိတဲ့ ကြယ်လည်းဖြစ်တယ်။
 ကမ္ဘာဂြိုဟ်နဲ့ မိုင်ပေါင်း ၉၂.၉ သန်း
 (ကီလိုမီတာ ၁၄၉.၆ သန်း)ကွာဝေးတယ်။

နေကလာတဲ့ အပူနဲ့အလင်းက
 ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးပေါ်က သက်ရှိလောကကို
 ရှင်သန်အောင် လုပ်ပေးနေတာဖြစ်မယ်။
 နေရဲ့ဧရာမ ဆွဲငင်အားက နေစင်္ကြာဝဠာ
 အတွင်းကဂြိုဟ်တွေကို သူ့အနားမှာ ဝိုင်း
 ပြီးပတ်နေအောင် ထိန်းထားတာပေါ့။

သမုဒ္ဒရာတွေ ဘယ်အချိန်မှာ ရေခဲတာလဲ

ကမ္ဘာတောင်ဝင်ရိုးစွန်းဒေသ အန္တာတိတ်နဲ့ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းဒေသ အာတိတ်တို့ အတွင်းရှိ သမုဒ္ဒရာတွေဟာ ရေခဲကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အပူချိန်ကျဆင်းလာ ခဲ့လို့ပဲဖြစ်တယ်။ ပင်လယ်ရေက ရေချိုလိုမဟုတ်ဘူး။ အပူချိန်က ရေခဲမှတ်ဆီ (၁.၈ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ခန့်) ကျဆင်းလာသလို သိပ်သည်းမှုက ဆက်ပြီးတိုးလာတယ်။

တကယ်တော့ အန္တာတိတ်ဒေသဟာ ကမ္ဘာကြီးပေါ်မှာ အေးခဲနေတဲ့ ရေခဲတွေအားလုံး ရဲ့ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းပါရှိနေတာပေါ့။ သိပ္ပံပညာရှင်တွေက ရေခဲတွေသာ အရည်ပျော်သွားရင် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ကလည်း မီတာ ၆၀ လောက် မြင့်တက်လာပြီး ကမ္ဘာကြီးအနှံ့ ရေလွှမ်းမိုးမှုတွေ ဖြစ်သွားမယ်လို့ ခန့်မှန်းထားကြတယ်။

ပင်လယ်ရေခဲတွေ စုပုံနေတာက ပင်လယ်ထဲမျောနေတဲ့ ရေခဲကျွန်းမျောတွေ၊ ရေခဲ တောင်တွေ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အကြောင်းရင်းပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီအရာတွေက ပင်လယ်ထဲမှာ ဘာကြောင့် ပေါလောမျောနေတာလဲဆိုရင် ရေထက်သိပ်သည်းမှုနည်းလို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

အေးခဲသော သမုဒ္ဒရာထဲမှ ရေခဲတောင်တစ်လုံး

အချက်အလက်

ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးရဲ့ မျက်နှာပြင်ဧရိယာ
 စတုရန်းကီလိုမီတာ သန်း ၃၆၀
 ကျော်ကျော်ကို သမုဒ္ဒရာတွေနဲ့
 ပင်လယ်တွေက လွှမ်းမိုးထားတယ်။
 ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာချည်းကပဲ ဧရိယာ
 စုစုပေါင်းရဲ့ ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးရှိတယ်။

ကမ်းခတ်လှိုင်းက ဘယ်အချိန်မှာ ရိုက်ခတ်သလဲ

လှိုင်းလုံးတစ်ခု စတင်ဖို့အတွက် အရှိန်အဟုန်အားတချို့လိုသလို ဒါမှ မဟုတ် စွမ်းအားတချို့ လိုအပ်တယ်။ အဲဒါက လေတိုက်နှုန်းဖြစ်ပြီး ရေထဲမှာ စွမ်းအားတွေဖြစ်အောင် စီစဉ်ပုံပိုးပေးလိုက်တာပေါ့။ ပင်လယ်ရဲ့မျက်နှာပြင် အလွှာတွေကို လေတိုက်ခတ်မယ်၊ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လှိုင်းလုံးပုံသဏ္ဍာန်လှုပ်ရှားမှုတွေ အလိပ်လိုက်၊ အလိပ်လိုက် ဖြစ်လာမယ်။ အဲဒီလှိုင်းလုံးတွေက ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတွေ၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေတွေအနီးအနားမှာ ဖြစ်ပေါ်သလို ပင်လယ်ကြမ်းပြင်တွေမှာလည်း လှိုင်းလုံးအလိပ်ကြီးတွေ လှုပ်ရှားလူးလှိမ့်နေမယ်။

လှိုင်းလုံးတွေက တရိပ်ရိပ်နဲ့ တိုးလာမယ်၊ များလာမယ်။ ကမ်းခြေတွေကို လှိုင်းလုံးတွေ အလိပ်လိုက် အလိပ်လိုက်

အချက်အလက်

သင်္ဘောသားတွေဟာ
 ဝဲကတော့ထဲကျရောက်ပြီး
 စုပ်ယူခံရမှာကို ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ
 ကြောက်ရွံ့ခဲ့ကြတယ်။ ဝဲကတော့ထဲ
 ကျရောက်သွားပြီဆိုရင်တော့
 သင်္ဘောသားတွေရော၊ သင်္ဘောတွေရော
 အားလုံးမကျန် သိမ်းကျုံးမျိုးချသွားလိမ့်မယ်။
 ရေစီးကြောင်းတွေ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဆုံတွေ့ပြီဆိုရင် ဝဲကတော့တွေ
 ဖြစ်ပေါ်လာတော့တာပဲ။

တက်လာပြီး ရိုက်ခတ်မယ်။ ရေရဲ့အတွင်းပိုင်းမှာ လှိုင်းလုံးက လုံးဝန်းတဲ့ပုံစံနဲ့ တစ်ပတ်ပြီး တစ်ပတ် လှိုင့်လာတယ်။ ကမ်းစပ်နဲ့နီးလာတဲ့အခါမှာ စက်ဝိုင်းပုံလှိုင်းပုံစံက ပြောင်းသွားတယ်။ ဖိချလိုက်သလို ပျော့လာတယ်။

လှိုင်းလုံးရဲ့ထိပ်ပိုင်း လှိုင်းထိပ်ကလည်း မခိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကမ်းစပ်ကို လှိုင်းရိုက်ခတ်တဲ့အခါ ပြိုကျသွားတယ်။ လွင့်စင်၊ လျှံထွက်ကုန်တယ်။ လှိုင်းတွေဟာ လှိုင်းခေါင်းဖြူ ကမ်းခတ်လှိုင်းအဖြစ် အားပျော့ကျိုးပြတ်မသွားခင် တိမ်တဲ့ကမ်းခြေ ဆင်ခြေလျှောဆီကို စုပြုံဝင်ရောက်လာကြတယ်။

လှိုင်းလုံးကြီးတွေအဖြစ် အမြင့်ကြီး ရိုက်ခတ်တော့တာပေါ့။

ရေက ကျောက်နံရံတွေကို အရာထင်အောင် ဘယ်အချိန်မှာ လုပ်နိုင်တာလဲ

ရေက ကျောက်သားပကတိ ကျောက်နံရံတွေကို အရာထင်အောင် သူတို့ကိုယ်တိုင် မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အလွန်သေးငယ်တဲ့ ကျောက်ဖြုန်းအမှုန်လေးတွေကို သယ်ဆောင်ရင်း၊ ပွတ်တိုက်ရင်းနဲ့ နောက်ဆုံးတော့ ရေက အလွန်ကြမ်းတမ်းမာကျောတဲ့ ကျောက်နံရံတွေကို အကြောင်းအရာထင်စေခဲ့တာပေါ့။ အဲဒီလို ဆက်ပြီးပွတ်တိုက်တဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေကနေ တောင်တွေ၊ တောင်ကုန်းတွေကို တောင်ကြားချိုင့်ဝှမ်းတွေဖြစ်အောင် တိုက်စားပစ်လိုက်တယ်။ ဖြတ်တောက်ထုဆစ်ပစ်လိုက်တယ်။

ရေစီးသန်သန်နဲ့ စီးဆင်းတယ်။ ကျောက်ဖြုန်းအမှုန်တွေကို ပိုပိုပြီး သယ်ဆောင်သွားကြတယ်။ အကျိုးဆက်က တော့ ကျောက်နံရံတွေမှာ အကြောင်း အရာကြီးတွေ

မြစ်တွေ ဘယ်အချိန်မှာ ပြောင်းပြန်စီးတာလဲ

ထင်သည်ထက်ထင်အောင် ကြီးကြီး
 မားမား အစင်းကြောင်းတွေ ဖြစ်စေခဲ့
 တာပေါ့။ အလားတူ ဖြစ်စဉ်မျိုးကို
 ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်၊
 ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်မှာလည်း
 ဖြစ်နိုင်တယ်။ လှိုင်းတွေက ကျောက်
 ဆောင်တွေကိုတရကြမ်းရိုက်ခတ်တယ်။
 သဲတွေက ကျောက်ဆောင်
 တွေကိုထပ်တကာတလဲလဲ တရကြမ်း
 ရိုက်ခတ်ကြတော့ အဲဒီကျောက်
 ဆောင်တွေမှာ အစင်းကြောင်းကြီး
 တွေ ထင်ကုန်တာပေါ့။

အချက်အလက်

ရေတွေ ယိုစိမ့်သွားတဲ့အခါ မြေကြီးထဲရောက်မယ်။
 မြေအောက်က ရေကို ပူနွေးစေတဲ့ ကျောက်သား
 တွေထဲရောက်အောင် ဖြတ်သန်းစီးဆင်းမယ်။
 ဒါမှမဟုတ် မီးတောင်ကထွက်တဲ့
 ဓာတ်ငွေ့တွေအထိရောက်သွားမယ်။ အဲဒီအရာတွေက
 ရေကိုပွက်ပွက်ဆူစေတယ်။ အက်ကြောင်းလေး
 တွေကနေ ရေတွေ ထွက်လာပြီး ပွက်ပွက်ဆူနေတယ်။
 ဒါက ရေပူစမ်းဖြစ်စေတဲ့ အကြောင်းရင်းတွေပေါ့။

မြစ်တွေ ဘယ်အချိန်မှာ ပြောင်းပြန်စီးတာလဲ

ဆိုဗီယက်ယူနီယံဟောင်းရဲ့ နယ်မြေတွေထဲမှာ တချို့မြစ်တွေဟာ သူတို့ရဲ့ဦးတည်ရာ
 လမ်းကြောင်းတွေကနေ လမ်းကြောင်းပြောင်းပြီး စီးဆင်းခဲ့ရတယ်။ ဒါမှမဟုတ် ဆည်မြောင်း
 သွယ်ဖို့အတွက် ရေကို နောက်ပြန်စီးစေခဲ့တာပေါ့။

အေရယ်ပင်လယ် (Aral Sea) ထဲကို စီးဝင်တဲ့တချို့မြစ်တွေဟာ မြောက်ဘက်သို့
 လမ်းကြောင်းပြောင်းစီးဆင်းခဲ့ရတယ်။ မြောက်ဘက်ပိုင်းက မြစ်တွေကို ဆည်ရေပေးဖို့
 အတွက် ရေတွေအမြောက်အမြား စီးဆင်းစေမယ့် စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲခဲ့ကြတာဖြစ်တယ်။
 တချို့ အခြေအနေတွေမှာဆိုရင် ရေတွေက နောက်ပြန်စီးဆင်းခဲ့ရတာပေါ့။ ရလဒ်ကတော့
 အေရယ်ပင်လယ်ဟာ စတင်ခန်းခြောက်လာခဲ့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မြစ်ရေတွေက
 အေရယ်ပင်လယ်ထဲကို ထပ်ပြီး မစီးဝင်တော့လို့ဘဲ ဖြစ်တယ်။

mgjoe.com

ရေများပြောင်းပြန်
စီးဆင်းနေသော မြစ်တစ်မြစ်

တစ်ခါတစ်ရံမှာ ပင်ကို သဘာဝအလျောက် နောက် ပြန်စီးဆင်းတာ ရှိမယ်။

ဒါပေမဲ့ အလွန်အလွန် ကြီးမားတဲ့ မြစ်တွေကတော့ ဒီရေအမြင့်ကြီးမြင့်တက်ချိန်မှာ သာမန်မြစ်ရဲ့ ရေစီးကြောင်း တွေကို ကျော်လွှားသွားတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေပဲ ရှိခဲ့တယ်။

မြစ်ဝှမ်းတွေရဲ့ ကျဉ်း မြောင်းတဲ့အပိုင်းတွေမှာတော့ ရေတွေဟာ စုပြုံတိုးဝင်လာနေ ကြပြီး နောက်ဆုံးတော့ ဒါကို

လှိုင်းလုံးတွေလို ခေါ်ကြတာပေါ့။ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ မြစ်ဝတစ်လျှောက် ပင်လယ်ကနေ အရှိန်အဟုန်နဲ့ တိုးဝင်လာတဲ့ ဒီလှိုင်းကြီးတွေဟာ မြစ်ရဲ့ရေစီးကြောင်းနဲ့ ဆန့်ကျင်ပြီး တွန်းတိုက်စီးဝင်ကြတယ်။ တစ်ခါ တစ်ရံ အင်နဲ့အားနဲ့ ဝင်ရောက်လာတဲ့ ဒီလှိုင်းတွေက အကွာအဝေး တော်တော်လှမ်းတဲ့အထိ စီးဝင်ကြတာပေါ့။

အချက်အလက်

တောင်အမေရိကရှိ အမေရိကန်တောင်ပိုင်းမှာ ဒီလှိုင်းကြီးတွေ တွန်းတိုက်စီးဝင်နေကြပြီး အဲဒီနေရာကနေ ဒီလှိုင်းတစ်လုံးဟာ အမြင့် ၄.၅ မီတာလောက်ရှိတယ်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ River Severn မြစ်ထဲမှာ ဒီလှိုင်းအသေးစားလေးတွေနဲ့ ခရီးသွားနေကြတာပေါ့။

ဘယ်အချိန်မှာ ငလျင်လှုပ်တာလဲ

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ကြီးက အလွန်အမင်း မရပ်မနား လှုပ်ရှားနေတဲ့နေရာကြီး ဖြစ်တယ်။ စက္ကန့် ၃၀ တိုင်းမှာ မြေကြီးက ဗြဲနဲ့ခနဲဆို ခပ်အုပ်အုပ်မြည်ဟည်းပြီး တုန်ယင် လှုပ်ခတ်သွားကြတယ်။ လှုပ်ရှားမှုအများစုက နည်းနည်းပါးပါးပဲဖြစ်ပြီး သူတို့ကို သိပ်ပြီး သတိမပြုမိကြဘူး။ အာရုံမခံစားလိုက်ရဘူး။

တခြားငလျင်ကြီးကတော့ အကြီးအကျယ် ကပ်ဆိုက်စေတယ်။ လုံးလုံးလျားလျား ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေတယ်။ မြေကြီးအက်ကွဲကြောင်းကြီးတွေ ပေါ်လာတယ်။ လမ်းတွေ အားလုံး ကြွေမှုအက်ကွဲကုန်တယ်။ အဆောက်အအုံတွေကလည်း တစ်စစီ ပြိုလဲကုန်ကြတာ ပေါ့။ အမှန်တော့ မြို့တွေ၊ မြို့တော် တွေအားလုံးက ပျက်စီးသွားတာဖြစ် နိုင်တယ်။ အဲဒါကို ငလျင်လှုပ်တာလို့ ခေါ်ခဲ့ကြတယ်။

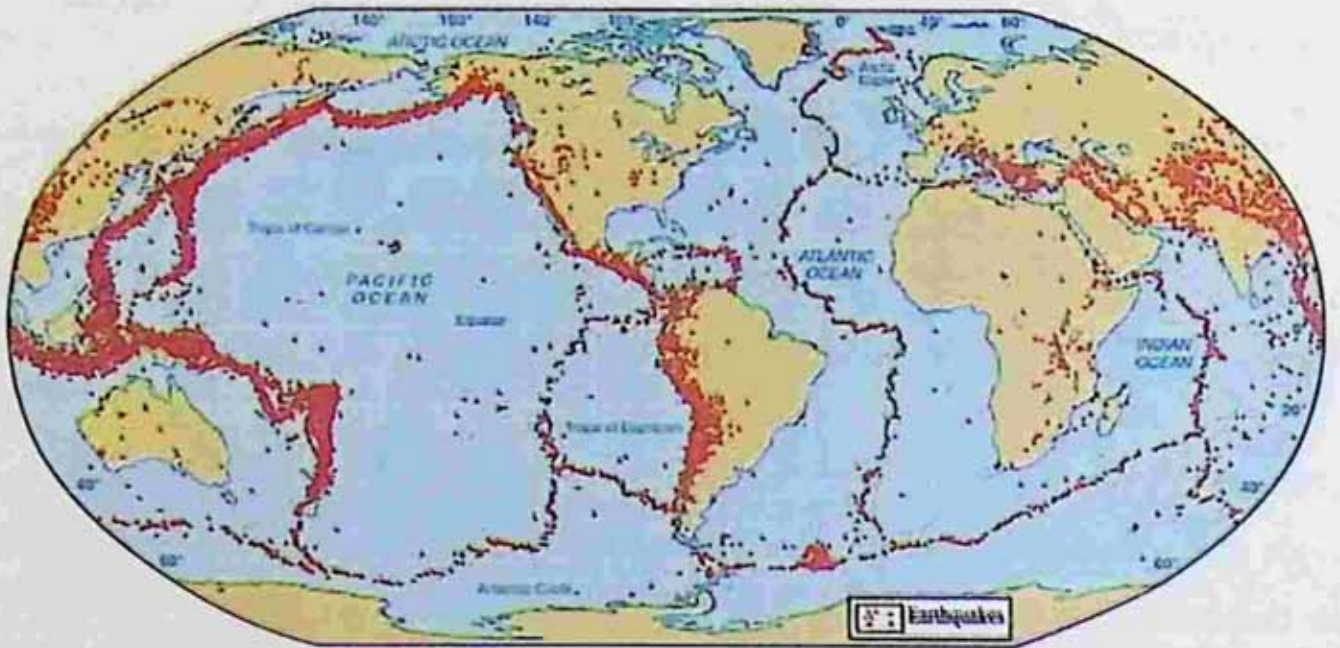
ငလျင်လှုပ်ရတဲ့ အကြောင်းက တော့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ မာတင်းနေတဲ့ မျက်နှာပြင်လွှာကြီးက အစိတ်အပိုင်း တွေဟာ ရွေ့လျားသွားကြတယ်။ အဲဒါကို ကမ္ဘာကျောက်ထုလွှာ ရွေ့ လျားမှုလို့ ခေါ်ခဲ့တယ်။

အဲဒီကမ္ဘာကျောက်ထုလွှာ တွေ လျှောကျသွားတဲ့ အချိန်မှာ ဒါမှ မဟုတ် ကျောက်ထုလွှာတွေ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု အပြန်အလှန် နိမ့်ဆင်းသွားတဲ့ အခါမှာ ကျောက်သားတွေကို ကိုင် လှုပ်လိုက်တယ်။ ဆောင့်တွန်းလိုက် တယ်။ လှိုင်းလုံးကြီးတွေ ရုတ်တရက် ထွက်ပေါ်လာကြတယ်။

အချက်အလက်

မိုင်းတွင်းတူးတာနဲ့ ဥမင်လိုဏ်ခေါင်း ဖောက်လုပ်တဲ့ လုပ်ငန်းနှစ်ခုစလုံးရဲ့ ဧရိယာတွေအတွင်းမှာ ငလျင်လှုပ်စေတဲ့ အကြောင်းရင်းခံတွေရှိတယ်လို့ နားလည်ထားကြတယ်။ အဲဒီဧရိယာတွေဟာ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ မာတင်းနေတဲ့ မျက်နှာပြင်လွှာ လှုပ်ရှားမှုတွေကြောင့် တင်းအား၊ ဆန့်အားတွေအောက်ကို ရောက်ရှိနေခဲ့ပြီဖြစ်တယ်။

မြေငလျင်မှတ်စက်ကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်တုန်းက အသုံးပြုတာလဲ

တစ်ခါတစ်ရံမှာ ငလျင်အကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး သတင်းထူးတွေ ဖြစ်ပေါ်ကြတယ်။ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အလှမ်းကွာဝေးတဲ့အပိုင်းတချို့မှာ ငလျင်လှုပ်သွားတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းထူးတွေ ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ လူတွေဟာ သူတို့နေထိုင်တဲ့ ဧရိယာအတွင်းမှာ ကမ္ဘာကြီးတုန်ခါလှုပ်ယမ်း သွားတဲ့အရသာကို မခံစားလိုက်ရဘူး။

သိပ္ပံပညာရှင်တွေက ငလျင်မှတ်တမ်းတွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံဖြစ်အောင် ပြုစုကြတယ်။ စေ့စပ်သေချာအောင် လုပ်ကြတယ်။ သူတို့မှာ မြေငလျင်မှတ်စက်တွေလို့ခေါ်တဲ့ အထူး ကိရိယာ၊ တန်ဆာပလာတွေ ရှိကြတယ်။ ငလျင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး လေ့လာသင်ယူတာကို မြေငလျင်ပညာလို့ ခေါ်ကြတယ်။

မြေငလျင်မှတ်စက်က တုန်ခါမှုတွေကို ဖမ်းမိပြီး အကြောင်းရင်းခံတွေကို ဖော်ထုတ် နိုင်တယ်။ ကျောက်သားအစုလိုက်အပုံလိုက်ကြီးဟာ တခြားကျောက်သားတွေနဲ့ တိုးရှေ့ ရိုက်ခတ်ကြတယ်။ ပွတ်တိုက်မိရာကနေ ငလျင်လှုပ်စေတဲ့အကြောင်းရင်းခံတွေကို သိရှိစေ တယ်။ အဲဒီလို ပွတ်တိုက်မိခြင်းကြောင့် စွမ်းအားတစ်ရပ် ထွက်ပေါ်လာပြီး အဲဒီစွမ်းအားတွေ က ကျောက်သားတွေအတွင်းမှာ တုန်ခါလှုပ်ယမ်းမှုတွေအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်။ အဲဒီ တုန်ခါလှုပ်ယမ်းမှုတွေက မိုင်ပေါင်းထောင်ပေါင်းများစွာ ရောက်တဲ့အထိ ခရီးဆန်နိုင်ကြ တာပေါ့။

အချက်အလက်

ပစိဖိတ်ကျောက်လွှာထုကြီးရဲ့ အစွန်အဖျားတွေ၊ အနားစောင်းတွေမှာ ငလျင်လှုပ်တာတွေ၊ မီးတောင်လှုပ်ရှားတာတွေ၊ ရေပူစမ်းတွေက ပတ်ပတ်လည် ဝိုင်းရံနေခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်စေတဲ့

အကြောင်းရင်းခံကတော့ မာတင်းနေတဲ့ မျက်နှာပြင်တွေ ရွေ့သွားတာ၊ မြေမျက်နှာပြင်အနီးအနားမှာ ချော်ရည်ပူတွေ မြင့်တက်လာတာတွေကြောင့် ဖြစ်တယ်။

မီးတောင်တွေ ဘယ်အချိန် ငြိမ်နေတာလဲ

Dormantဆိုတဲ့ စကားလုံးက အိပ်ပျော်နေတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတာပေါ့။ ဒါကြောင့် လူတွေက မီးတောင်တစ်တောင်အကြောင်းကို ပြောတဲ့အခါ ငြိမ်နေတယ်၊ အိပ်ပျော်နေတယ် လို့ ဆိုကြတယ်။ အမှန်တကယ် ဆိုလိုချင်တာကတော့ မီးတောင်တွေဟာ ခေတ္တခဏ အိပ်ပျော်နေတာပဲ ဖြစ်တယ်။ အနာဂတ် တစ်ချိန်ချိန်မှာ အဲဒီမီးတောင်က ပေါက် ကွဲထွက်နိုင်တာပေါ့။

မီးတောင်သေတစ်လုံးကတော့ အခြားတစ်ဖက်မှာ နောက်တစ်ကြိမ် ထကြွလှုပ်ရှား လာလိမ့်မှာမဟုတ်ဘူး။ မီးတောင်တွေဟာ ကမ္ဘာ့မြေလွှာမှာရှိတဲ့ ပြတ်ရွေ့ကြောင်းတွေ တစ်လျှောက်မှာ အဓိကဖြစ်ပေါ်ပြီး ငလျင်လှုပ်တာနဲ့ ဆင် တယ်။

ချော်ရည်ကဲ့သို့ ကျောက်အရည် ပူတွေ၊ ဓာတ်ငွေ့နဲ့ပြာတွေဟာ ကမ္ဘာကြီး ရဲ့ မာတင်းနေတဲ့ မျက်နှာပြင်လွှာအဟာ ကြားကနေ အရှိန်နဲ့ထွက်လာကြတယ်။

အချက်အလက်

မီးတောင်ကြီး ပေါက်ကွဲတဲ့အခါမှာ တိုက်စားခံထားရတဲ့ ကျောက်တုံးကြီးတွေဟာ ပစ်ပေါက်လိုက်သလို လေထဲမှာ အမြင့်ကြီး မြောက်တက်သွားကြတယ်။ အဲဒီလို ခုန်ထွက် လာတဲ့ ကျောက်တုံးကြီးတွေကို မီးတောင်ပုံး တွေလို့ ခေါ်ကြတယ်။ အဲဒီမီးတောင်ပုံးတွေက အရွယ်အစား အလွန်ကြီးမားကြတယ်။

မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း အမျိုးမျိုးပါ

ပပ်ကြားအက်မှ ချော်ရည်ခဲများထွက်ပြီး ပေါက်ကွဲခြင်း

ဟာဝိုင်အီမီးတောင် ပေါက်ကွဲနေပုံ (ကတော့ပုံမှတစ်ဆင့် အရည်နှင့် ချော်ခဲများထွက်ခြင်း)

ချော်ရည်ခဲများ လွင့်စဉ်၍ အားပြင်းစွာ ပေါက်ကွဲခြင်း

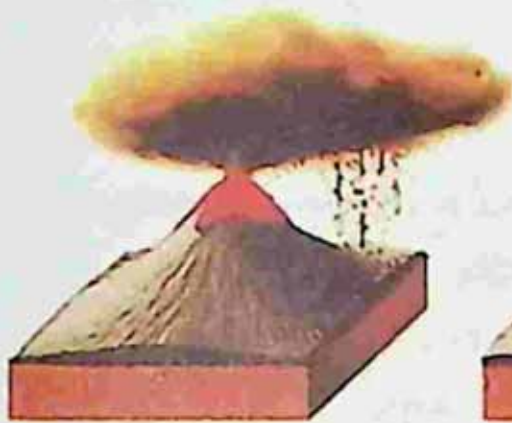
အဟအကြားတွေကထွက်လာတဲ့ တွန်းအားတွေကလည်း အရှိန်ပြင်းသည်ထက် ပြင်းလာ တယ်။ အဲဒီတွန်းအားတွေ အလွန်နည်းပါးသွားတဲ့အခါမှာ မီးတောင်က နှစ်ပေါင်းများစွာ အကြာကြီးငြိမ်ကျသွားတယ်။ ဆက်ပြီး အိပ်ပျော်နေတာပေါ့။

Maui ကျွန်းပေါ်က Haleakala လို့ခေါ်တဲ့ မီးတောင်ဟာ အမြင့်ပေ ၁၀၀၂၅ အထိ ထိုးထွက်နေတယ်။ အဲဒီမီးတောင်က ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး မီးတောင်သေတစ်လုံးဖြစ်တယ်။ အဲဒီမီးတောင်ဝက မိုင် ၂၀ ဝန်းကျင်လောက်ရှိပြီး တချို့နေရာတွေမှာ ပေ ၂၇၂၀ အထိနက် တယ်။

အဆိုဝါးဆုံး မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှုကြီး ဘယ်တုန်းကဖြစ်ခဲ့တာလဲ

အင်ဒိုနီးရှား အနောက်ဂျာဗားရှိ Krakatau ကျွန်းက မီးတောင်တွေရှိတဲ့ ကျွန်းသေး သေးလေးတစ်ကျွန်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကျွန်းပေါ်က မီးတောင်ဟာ ၁၈၈၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ အထိ နှစ်ပေါင်း၂၀၀ ကျော် ငြိမ်ငြိမ်လေး အိပ်ပျော်နေခဲ့တယ်။ မေလ ၂၀ ရက်နေ့မှာ မီးတောင်ရဲ့ကတော့တွေထဲက တစ်ခုက သဲကြီးမဲကြီး ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး နောက်ထပ် ၃ လ အကြာမှာတော့ ကျွန်းကြီးတစ်ခုလုံး ပေါက်ကွဲထွက်ကုန်တယ်။

မုန်တိုင်းကဲ့သို့ ဖြာထွက်၍ ဖိလီယန်မီးတောင်ပေါက်ကွဲပုံ (ဘလောက်ဖြစ်တည်ရာ အပေါက်မှ ပေါက်ကွဲခြင်း ချော်ရည်များ ပြတ်သားစွာ ပေါက်ကွဲခြင်း) ဖိလီနီယန်မီးတောင် ပေါက်ကွဲပုံ။ (အဆမတန် မြင့်မားတဲ့အထိ ဓာတ်ငွေ့များ လွင့်စဉ်ပေါက်ကွဲခြင်း)

အဲဒီပေါက်ကွဲမှုက သမိုင်းမှာ အဆိုးရွားဆုံးနဲ့ အကြီးမားဆုံး မီးတောင် ပေါက်ကွဲမှုကြီးအဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်သွားခဲ့ တယ်။

အဲဒီကျွန်းဟာ နှစ်ရက်ခွဲကြာတဲ့ အထိ အားလုံး အမှောင်ကျနေခဲ့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လေထဲမှာ အမှုန့်တွေ ပြည့်နေလို့ပဲဖြစ်တယ်။ လေထဲမှာ ပြာအမှောင်ထုကြီးက ကီလိုမီတာ ၈၀ လောက် ထိုးတက်လာတယ်။

ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ဒီလှိုင်းကြီးတွေ ဖြစ်ပေါ်ပြီး လူပေါင်း ၃၆၀၀၀ ကို သတ် ပစ်ခဲ့တယ်။

ပေါက်ကွဲသံကို ကီလိုမီတာ ၃၅၀၀ ဝေးကွာတဲ့ ဩစတြေးလျကနေ ကြားခဲ့ရ တယ်။

အချက်အလက်

အေဒီ ၇၉၊ ဩဂုတ် ၂၄ ရက်နေ့က အီတလီတောင်ပိုင်းစွန်မှာရှိတဲ့ Mount Vesuvius ဆိုတဲ့ မီးတောင်ကြီးဟာ အကြီးအကျယ် ပေါက်ကွဲခဲ့တယ်။ မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ချော်ရည်ချော်ခဲ့တွေ၊ ကျောက်တုံးတွေ၊ ပြာတွေ လွင့်စင်ထွက်ကုန်ပြီး အနီးအနားက မြို့နှစ်မြို့ကို ဖုံးအုပ်သွားခဲ့တယ်။

